Stichting Watoto Samburu

ACTIVITEITEN VERSLAG
en BELEIDSPLAN

wateropslag in nieuwe watersysteem

hut in manyatta met zonnepaneeltje

1. ALGEMEEN

Dit Activiteiten Verslag en Beleidsplan is opgesteld ten behoeve van de fiscale regelgeving voor ANBI's.

1.1 Formele gegevens

Correspondentieadres: Laakboulevard 324, 3825 KL Amersfoort **Email: info@watotosamburu.nl**
Telefoon: 06-53470931 **Website: www.watotosamburu.nl**
KvK inschrijvingsnr: 32079003 **Fiscaal ANBI nr: 8163.52.239**
IBAN: NL05 INGB 0002 3066 87 – BIC INGBNL2A

1.2 Algemeen - Doel

De Stichting heeft als primair doel het ondersteunen van educatie en medische zorg voor de jongeren van de Samburu-stam in Kenia en het op zeer directe wijze bij te dragen aan verbetering van de toekomst van deze kinderen ('watoto'). De projecten richten zich op scholing, (schoon)water, medische verzorging, voedsel en wat daar verder dienstbaar aan is.

Dit wordt mogelijk gemaakt door de zeer gewaardeerde bijdragen van veel trouwe donateurs, sponsoren, vrijwilligers en belangstellenden.

De Stichting opereert uiteraard zonder winstoogmerk. De Stichting is al jaren fiscaal geregistreerd, sinds 2008 als ANBI. Daardoor kunnen donateurs en sponsors hun giften veelal als aftrekpost in hun belastingaangifte opvoeren en is de Stichting gevrijwaard van schenk- en erfbelasting.

De Stichting Watoto Samburu te Laren (NH) is opgericht op 27 maart 2000 door het kunstenaarsechtpaar Marianne & Hans Houtkamp na hun eerste bezoek in 1999 aan de Samburu, Kenia. Het gebied ligt op de grens van het Buffalo Springs National Reserve en het Samburu National Reserve, in het noorden van Kenia.

1.3 Statutaire doelstelling

De Stichting heeft ten doel:

a. het verzorgen van medische en educatieve hulp aan de jeugd van de Samburu-stam in Kenia

b. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn

1.4 De missie is

- Het ondersteunen van scholing voor jongeren, zodat zij hun situatie in een veranderende wereld beter kunnen begrijpen en hanteren.
- Het verbeteren van de leefomstandigheden, door onder meer voedsel-, water- en gezondheidszorg.
- Behoud van eigen cultuur en tradities.

Voor nadere informatie, zie www.watotosamburu.nl

1.5 Bestuur

Het bestuur van de Stichting Watoto Samburu bestaat uit

- Hans Bosman, voorzitter
- Simon Bloemendaal, secretaris
- Bas Kardol, penningmeester
- Mathilde van der Hoeven, communicatie
- Erik van Toor, lid

En Marianne en Hans Houtkamp die als founders nauw betrokken blijven bij de activiteiten van de Stichting

1.6 Beloningsbeleid

Conform artikel 3.5 van de Statuten ontvangen de bestuursleden geen beloning voor hun werkzaamheden en draagt de eigen kosten zelf. Een deel van de jaarlijkse reiskosten wordt sinds 2024 vergoed.

1.7 Bestemming eventueel liquidatiesaldo

Conform artikel 12.5 van de Statuten wordt een overschot na ontbinding en vereffening uitgekeerd overeenkomstig het doel der stichting.

2. Tot nu

De Stichting geeft inhoud aan de doelstellingen door het opzetten, begeleiden, financieren en doen uitvoeren van projecten in het Samburu gebied, op de grens van het Buffalo Springs National Reserve en het Samburu National Reserve, in Kenia.

Sinds de oprichting zijn veel grotere en kleinere projecten uitgevoerd, die alle bijdragen aan betere educatie en gezondheid van kinderen in Samburu. Ook de ouders en familieleden van de kinderen mogen gebruikmaken van de medische faciliteiten bij de clinic.

Op de website (watotosamburu.nl) zijn tal van foto's opgenomen die daarvan ook een overzicht geven.

De motivatie om in dit gebied te gaan helpen kwam voort uit de constatering dat er geen andere instanties of voorzieningen waren waarop de bewoners kunnen terugvallen of die zich om hen bekommeren. De omstandigheden aldaar zijn erg zwaar, door het klimaat en gebrek aan schoon water, stroom, scholing, medische zorg, enz. De gemeenschap leeft vrij primitief en afgezonderd. Daarbij wordt een mooie oude eigen cultuur in ere gehouden. Inmiddels zijn er ook andere stichtingen actief in dit gebied en heeft de lokale overheid haar verantwoordelijkheid genomen door leraren te leveren en te betalen voor de klassen 1 tot en met 7. De kleuteronderwijzers zijn evenals de facilitaire staf in dienst van de Stichting.

Door ons te richten op educatie en gezondheid van de jongeren wordt een geleidelijke ontwikkeling naar betere omstandigheden nagestreefd, waardoor zij uiteindelijk hun eigen lot en situatie leren begrijpen, hoe er mee om te gaan en in de opkomende veranderingen zelf kunnen kiezen. En waar mogelijk of gewenst vanuit hun eigen culturele achtergrond.

In het gebied waar de Stichting is gaan werken, is een rudimentaire structuur aangetroffen, die was opgezet door een Amerikaanse vrouw, Janet. Een viertal lagere schoolklassen met een medisch post draaiden al een paar jaar, maar de financiële middelen waren aan het opdrogen, mede omdat Janet zich, na haar pensionering, inmiddels in Kenia, nabij Nanyuki, had gevestigd. De Stichting is in 2008 een samenwerking aangegaan met dit project en is sinds 2009 de operationele en structurele kosten van deze activiteiten gaan dragen. Deze samenwerking heeft zeer nuttig uitgewerkt. De combinatie van onze funding, implementatiekracht, continuïteit en ideeën met de lokale en onderwijs kennis, ervaring en (overtuigings-)kracht van Janet, heeft grote en zinvolle vooruitgang gebracht.

Met de uitbouw van de lagere school, kleuterschool en medische kliniek, een watersysteem, voedselprogramma enzovoorts, is het nut en de levensvatbaarheid van de projecten groter en lokaal gedragen geworden.

De concentratie van alle voorzieningen op één locatie heeft veel voordelen, waardoor goede vooruitgang kon worden geboekt. Op een bergje in Samburu is een grote *compound* gegroeid; een campus omgeven door elektrische omheiningen, waar alles bij elkaar functioneert, onder centraal toezicht.

De compound, onder de naam Samburu Community School, speelt een centrale rol in de lokale maatschappij en in het bestaan van de Stichting.

In hoofdlijn was de organisatie rond de school jarenlang zo dat de Stichting de geldmiddelen en infrastructuur verzorgde ('hardware'), met behulp van een lokale manager Mr. Muchangi Kamore, en Janet zich bezighield met de leraren en ander personeel, leermiddelen en voedsel ('software').

De hardware en de software worden aangeboden in natura, via de projecten; nooit middels geld.
Alles wat nodig is (zoals voedsel, schoonmaakmiddelen, onderhoudsmaterialen enz.) wordt lokaal in Kenia ingekocht en wordt ter plaatse gebruikt of beschikbaar gesteld via onze vertegenwoordigers, momenteel vooral Muchangi.

Janet heeft begin 2021 haar werkzaamheden moeten beëindigen i.v.m. haar leeftijd en gezondheid. Gelukkig heeft zij een goede opvolger kunnen aanbevelen, Mr. Paul Wangai, die haar taken geruisloos overnam.

Bovendien is, na jarenlange inspanningen en bezoeken, een samenwerking met de overheid in Isiolo ontwikkeld. Dat heeft ertoe geleid dat het Departement voor Onderwijs vanuit Isiolo in eerste instantie de hoofdonderwijzer ging leveren en leermiddelen verstrekte. inmiddels doen zij ook bijdragen aan het

voedselproject en leveren ze zo'n 13 leerkrachten.

Dit heeft een positief effect op het budget van de Stichting. Ook is daarmee de taak van Paul feitelijk vervallen. Hij blijft beschikbaar als back-up voor Muchangi en als voorzitter van de Board of Management (BoM) van de school, als onze vertegenwoordiger.

Verschillende bestuurders van de Stichting zijn sinds het begin in 1999 meer dan 30 keer, voor eigen rekening, naar de Samburu gereisd en hebben daar in totaal zo'n 325 dagen doorgebracht. De contacten met alle lokale betrokkenen zijn waardevol en instrumenteel voor de ontwikkeling en voortgang van projecten en een goedlopende organisatie. Door de omgang met de lokale Samburu bevolking is ook gaandeweg het wederzijdse inzicht in cultuur en eigenaardigheden gegroeid.

De langjarige contacten en de succesvolle ontwikkeling van onze projecten hebben, als gezegd, tot nuttige en instrumentele contacten met de provinciale overheid in Isiolo geleid, waarbij wederzijdse support en het welzijn van de kinderen centraal staat.

Kleuterschool Kipepeo ('vlinder')

Het eerste project van de Stichting was de bouw van kleuterschool Kipepeo. Door de kleinste kinderen te laten wennen aan school, orde en leren, wordt gestart met een grondslag voor verdere educatie. Doordat zij ook op school eten krijgen, wordt tevens de gezondheid sterk bevorderd.
Het schooltje werd geopend in November 2004 en is gebouwd met overwegend duurzame materialen, wat voor het gebied een nieuw verschijnsel was. Inmiddels is deze kleuterklas in 2014 overgeplaatst naar een lokaal op de compound; ook een tweede kleuterklas van het nabijgelegen dorpje Loruko is overgeplaatst. De externe beheerder van de kleuterklassen (de missiepost in de regio) had zich teruggetrokken. Deze centralisatie op de compound vergroot de zichtbaarheid voor de lokale bevolking en is voor ons efficiënter te organiseren en te managen. Ook onderwijs-technisch heeft dit grote voordelen: de kleuters komen al van jongs af aan op de compound in aanraking met onderwijs, ze stromen gemakkelijk door naar de lagere school, ze leren de regels en enige discipline. Bovendien krijgen de kleuters voedsel uit ons voedselprogramma en wordt hun gezondheidsontwikkeling via de Simba Clinic gecheckt.

Compound

Sinds 2008 is de school gecentraliseerd op de compound, boven op een berg boven de Ewaso Ngiro River**,** centraal gelegen tussen een aantal woondorpen. Er is een aanzienlijk stuk grond, ca. 6 acres ~25.000 m2, verkregen rond de school, omheind met hekwerken en één centrale ingang.
Enkele oude lokalen en clinic gebouwtje van golfplaten stonden daar, maar zijn inmiddels vervangen door stenen gebouwen. De compound is van omheining voorzien, eerst met een soort prikkeldraad, later met stroom van zonnepanelen elektrisch beveiligd. En er zijn initieel wat kleine stenen gebouwtjes gebouwd, voor opslag van materialen en voedsel en als kleuterklassen.
Inmiddels omvat de compound acht grote en twee kleinere schoollokalen en de Simba Clinic, ook bevinden zich daar watertanks, keuken, lunchruimte, opslagruimtes, huisjes en vergaderruimten voor de leraren en de nurse, speeltoestellen, een voetbalveld, sanitaire voorzieningen, bibliotheek, zonnepanelen, en dergelijke.

Nieuwbouw lagere school en lerarenhuisjes

Na een periode van voorbereiding van bouwplannen en de funding van middelen ter financiering daarvan is gedurende 2011 en 2012 grote vooruitgang geboekt op de compound met de bouw van nieuwe schoolklassen en lerarenonderkomens. Deze waren zo slecht geworden dat het onaanvaardbaar en zelf gevaarlijk was. Er zijn inmiddels twee grote schoolgebouwen met elk vier klaslokalen en zes lerarenhuisjes, met elk twee kamers. Ook is naast de schoollokalen een nieuwe staffroom gebouwd, met een lerarenkamer, kamer voor de hoofdonderwijzer en een bibliotheek.

Deze gehele nieuwbouw is ontworpen met belangeloze steun van een gerenommeerd architectenbureau in Nederland, dat de voorbereidingen geheel belangeloos verrichtte. Daardoor is het ook erg mooi geworden.

Door de mannen van de Samburu is enorm hard gewerkt aan de productie van voldoende bouwstenen.

Voor dit gehele project is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van duurzame bouwmethoden en materialen, zodat het naar verwachting veel langer meegaat dan met de oorspronkelijke lokale bouwwijze.

Waterproject

In 2006, na een periode van extreme droogte, is een waterbron op 160 meter diepte aangeboord. De opbrengst van de bron was genoeg voor vele jaren schoon drinkwater. Met een pomp en een diesel generator werd het water opgepompt en met dezelfde pomp daarna omhoog naar watertanks op de compound gestuwd. Schoon water is uiteraard een goede basis voor gezondheid. Het watersysteem is ook essentieel om droogteperiodes te overbruggen. Bovendien is de beschikbaarheid van water onmisbaar bij onze bouwprojecten.

In 2013 is de generator vervangen door een *zonnepanelen* systeem en in 2014 is de pomp vervangen en de beveiliging verbeterd. Het systeem liep vele jaren probleemloos en grotendeel automatisch. Gaandeweg bleek dat de (drink)kwaliteit van dit bronwater terugliep.

In 2017 gestart met de aanleg van een nieuw aanvullend watersysteem, in combinatie met de aanleg van sanitaire voorzieningen voor school en leraren. Van dit project was ook een *elektrische omheining van de totale compound* een onderdeel, ter beveiliging van de projecten, met name tegen olifanten, die op het water afkomen. Het project omvat elementen als toiletten voor leerlingen en leraren, douches voor de leraren, zuivering van het afvalwater, regenwater opvang, grote buffer tanks, enz.
Het totale project vergde ongeveer € 200.000 en werd eind 2018/begin 2019 opgeleverd.

Voor dit project is een samenwerking met *Wilde Ganzen* aangegaan, waardoor de beschikbare financiële middelen met één derde toenam. Dat was een goede ontwikkeling voor de Stichting, zowel de financiële bijdrage als de erkenning door deze gerenommeerde instelling.

Inmiddels is in 2025, na zorgvuldig onderzoek en voorbereiding en in eigen beheer, een nieuw plan uitgevoerd waarmee de beschikbaarheid van schoon water verder is verbeterd. Een bestaande bewezen goede zoetwaterbron is gerenoveerd en met nieuwe pompen, zonnepanelen, beveiliging, enz. wordt automatisch schoon water naar opslagtanks op de compound gepompt zodra het de voorraad onder een bepaald niveau zakt. Er is nu altijd voldoende schoon water, ook als het langere tijd niet regent op de compound en onvoldoende regenwater rechtstreeks kan worden opgevangen. Het oude watersysteem vanuit de bron is gesloten, omdat het water te zout is geworden.

Simba Clinic

Een oud gebouwtje is in 2008 vervangen door een goed geoutilleerd nieuwe kliniek, de Simba Clinic (Simba=leeuw; dat was ook de lokale naam van Janet: Mamma Simba). De Clinic wordt gerund door een nurse. Dit is een vrouwelijke of mannelijke verpleegkundige, opgeleid om zelfstandig in de lokale omstandigheden te kunnen optreden (bush nurse). De nurse levert de gezondheid en geeft voorlichting aan bewoners in het gebied van de Samburu. Primair aan de leerlingen en leraren van de school en allen op de compound en daarnaast, waar mogelijk, voor bijzondere situaties in de omringende dorpen.

De nurse is de laatste jaren een aantal keren gewisseld, waardoor de voortgang soms wat werd teruggezet, maar zeker de functie op de compound wordt meestal behoorlijk vervuld. Er wordt in bijzondere gevallen ook goed samengewerkt met de nurses van de nabijgelegen toeristen lodges en het ziekenhuis in Isiolo.

Ook is de nurse verantwoordelijk voor het geven van hygiëne lessen op de school. Alle leerlingen worden na terugkeer van een vakantieperiode medisch gecheckt. Daardoor kunnen ook afwijkingen in hun ontwikkeling of andere bijzonderheden tijdig gesignaleerd worden.

De Stichting heeft de inrichting van de Clinic met toepasselijk meubilair en instrumentarium verzorgd en ook van stromend schoon water voorzien.

Door de aanwezige zonnepanelen, kan een koelkast draaiende gehouden worden. Daardoor kunnen bepaalde medicijnen en vaccins voldoende koel bewaard worden, in de meestal zeer warme omstandigheden ter plaatse.

Ook is er daardoor stroom voor verlichting, waardoor ’s-nachts ook spoedgevallen behandeld kunnen worden en mobiele telefoons opgeladen kan worden voor eventueel contact met de ‘bewoonde wereld’, te weten het ziekenhuis in Isiolo of Wamba.

Simba Clinic is door de lokale overheid erkend en geregistreerd als 'voorpost' in het buitengebied voor het ziekenhuis in Isiolo. Deze samenwerking is erg nuttig voor de Clinic en de nurse en helpt de dekking van de provinciale gezondheidszorg over een groter gebied. Het ziekenhuis levert soms ook benodigde medicijnen en/of vaccins, die overigens via Muchangi bij MEDS, een hulporganisatie in Nairobi, betaalbaar kunnen worden betrokken.

In het najaar stellen we Simba Clinic een aantal dagen per jaar beschikbaar voor de werkzaamheden van Stichting African Dental Aid. Een stichting van Nederlandse tandartsen die belangeloos tandheelkundige controle en hulp verleent aan bewoners in het gebied, die daar in groten getale op af komen. Een hele fijne en nuttige samenwerking.

Sponsoring excellente leerlingen

De Stichting heeft gedurende een aantal jaren enkele leerlingen gesponsord die goed konden leren en heel gemotiveerd waren. Zoals bijvoorbeeld Wilson, een leerling van onze Samburu Community School, die de Stichting door de middelbare school in Archers Post sponsorde en daarna succesvol afstudeerde in HR op MKU in Thika, een universiteit, nabij Nairobi.
Simon was een andere leerling van de school; hij heeft de hotelschool in Nairobi doorlopen en werkt nu, na een aantal jaren als hotelmanager, op Mombassa Airport als brandweerman en beveiliger. Met zijn salaris kan hij bijdragen aan het onderhoud en de scholing van zijn Samburu family.
Beiden zijn door hun volharding en succesvolle studie een voorbeeld voor andere jongeren in de Samburu. Zij geven, als zij in de buurt zijn, af en toe nuttige voordrachten op de school.
Ook een aantal meisjes op de middelbare school zijn gesponsord, ook goede rolmodellen en tactisch nuttig voor de lokale positie van de Stichting.

De in de Samburu provincie opererende ThornTree Foundation heeft het model voor sponsering van excellente leerlingen goed geïnstitutionaliseerd en zij beschikken over een aantal coaches om leerlingen met een beurs te begeleiden. Er lopen gesprekken om aan te sluiten bij hun programma van sponsoring van excellente leerlingen.

Veiligheid

Voor de veiligheid van de kinderen, de leerkrachten en de staf, is de compound elektrisch omheind en is er permanente bewaking. Buitenstaanders kunnen niet zomaar de compound op komen.

Na een onrustige periode in 2014, waarbij de gemoederen over het stelen van vee hoog opliepen, heeft de Stichting bijgedragen aan het neerzetten van een politiepost tussen de compound en de dichtstbijzijnde manyatta (nederzetting). Wij verzorgden de huisvesting en de overheid in Isiolo leverde voldoende politie. In 2015 is deze post operationeel geworden. Jarenlang was de aanwezigheid van een lokale politiepost voldoende om de veiligheid in het gebeid te handhaven. In 2024 is na opnieuw hevige onlusten de politiepost gesloten. Er zou meer politie moeten komen, maar dat kon Isiolo niet leveren, waardoor het te gevaarlijk werd voor te weinig politiemannen. De periodiek oplaaiende onveiligheid in het gebied rond de compound is een behoorlijke zorg, waarvoor nog geen goede oplossing in zicht is. Wij blijven het aankaarten bij de County Commissioner in Isiolo. Bij grote onrust wordt een grote eenheid militaire politie ingebracht.

Overige projecten

- *Voedselproject* sinds 2009. Leerlingen krijgen op de compound een warme maaltijd per dag. Een kok is in dienst en verzorgt de maaltijden in een nieuw gerealiseerd keukengebouwtje. Isiolo levert geregeld een bijdrage aan het voedsel, maar wij blijven het aanvullen en de continuïteit verzorgen.
- In de *Foodstore* (ook nieuw gebouwd in 2009) kan de voorraad voedingsmiddelen worden opgeslagen en bewaard.
- *Omheining* (Fence) rond de gehele schoolcompound, gestart 2004, zodat er meer rust en veiligheid op het terrein is ontstaan. Inmiddels is dit uitgebreid met een elektrische omheining, op zonnepanelen.
- *Auto*. In 2009 is pick-up aangeschaft ten behoeve van efficiënter en goedkoper vervoer van met name voedsel voor de school en andere materialen. Ook het bestuur van de Stichting en Janet gebruikten deze. Omdat het onderhoud van de pick-up te veel toenam, is deze in 2016 vervangen door een Nissan Patrol. En deze is met de pensionering van Janet in 2021 overgegaan naar Muchangi.

- Een mooi voorbeeld van gerichte en individuele sponsoring is de bouw van een fraaie *Lunchroom* in 2014, geheel beschikbaar gesteld door één familie. De leerlingen hebben hier een heerlijke plek gevonden, uit de zon en af en toe regen om de lunch te genieten. Bovendien is deze locatie uitgegroeid tot ontmoetings- en vergaderplaats voor de gemeenschap, de politie, de overheid en wie er zo al verder langs komt.
- Goed voorbeeld doet goed volgen: een andere sponsor heeft in 2015 de aanschaf van een aantal *speeltoestellen* voor de kleuterklassen voor zijn rekening genomen. Het is een erg kleurrijke toevoeging op de compound geworden.

Medewerkers in Kenia.

- Muchangi, een Kikuyu man uit Nairobi, die sinds 2013 de werkzaamheden van zijn voorganger Jossey heeft overgenomen. Hij is één keer per maand een aantal dagen voor ons op de compound, voor toezicht, onderhoud, communicatie en alles wat verder nodig is.
- Paul, een voormalig schoolhoofd en ondernemer, die voor ons lokaal de onderwijsactiviteiten coördineerde, maar nu nog als voorzitter van de BoM en adviseur voor ons optreedt. Als opvolger van Janet, een gepensioneerde professor uit de USA die in Kenia was gaan wonen en die dit jarenlang verzorgde.
- De hoofdonderwijzer van de lagere school, die inmiddels door Isiolo wordt gestationeerd en betaald. In de jaren daarvóór was er George, die deze functie vanaf 1997 t/m 2019 op onze kosten vervulde.
- Zo'n 13 professionele leraren; het aantal kan fluctueren met het aantal leerlingen. Zij zijn van verschillende stammen, buiten het gebied, die meestal een aantal jaren aan de school verbonden blijven en met fijne inzet de leerlingen vooruithelpen. Zij worden door de TSC (Teachers Service Commission) in Isiolo geleverd en betaald. Ze geven verschillende vakken in verschillende klassen en hebben geen vaste klas. En ze wonen op de compound.
- Er zijn nu ook zgn. Junior Secondary teachers aangesteld, die het landelijk nieuwe curriculum op de school moeten implementeren en invullen. Hierin worden meer technische vaardigheden onderwezen en geoefend. Wij vinden dat een hele goede ontwikkeling en zullen waar nodig bijspringen als er materialen of gereedschap nodig is.
- Twee kleuterjuffen, lokale vrouwen, die de (pre) nurseries goed organiseren en laten functioneren.
- Nurse voor de Simba Clinic, die de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de leerlingen op school en van de leraren en het overige personeel bewaakt, alsmede kan optreden bij gezondheidsproblemen in de omwonende gemeenschap.
- Kok, een vaste lokale kracht, momenteel een vrouw, die de keuken runt en op alle schooldagen het voedsel verzorgt voor de leerlingen op de compound
- Hulp kok, een lokale vrouw, die diverse hand- en spandiensten op de compound verricht
- Schoonmaaksters, één of twee lokale vrouwen, die goed werk leveren bij het op orde houden van diverse locaties en de keuken.
- Twee of meer bewakers, lokale Samburu of Turkana, tenminste één overdag en één of twee voor de avonden/nachten.

Simba Waso CBO

Om de operationele zaken te vereenvoudigen en meer lokale verantwoordelijkheid aan te boren, is een zgn. CBO (Community Based Organisation) opgericht. Dit is een soort stichting in Kenia, waarvan het bestuur voornamelijk uit lokale personen dient te bestaan, uit de betreffende provincie. Met de oprichting hiervan begin 2026, is een lokaal registratienummer, een belastingnummer en dergelijke verkregen; de CBO heeft een eigen bankrekening.

Het door ons betaalde personeel is per 1 maart 2026 in dienst gekomen van deze CBO, genaamd Simba Waso CBO. Deze int en draagt lokale belasting en sociale premies af. Ook voor de vergunning voor de Simba Clinic was een dergelijke registratie onmisbaar geworden.

Het geregistreerde bestuur bestaat uit negen community vertegenwoordigers (geregistreerde BoM leden), onze vaste vertegenwoordigers Paul en Muchangi (ook BoM leden), de hoofdonderwijzer, en twee Nederlanders (een lokale vriend en de voorzitter van de Stichting). De Stichting is de financiële sponsor via de geopende bankrekening van deze CBO, lokaal beheerd door Mr. Paul Mwangi, die ook al een aantal jaren onze voorzitter van de BoM is. Hier lopen dus de salarissen en vergunningskosten doorheen.

3. Geldmiddelen

De projecten worden betaald uit incidentele en geregelde donaties van grote en kleine sponsors, alsmede middels acties die wij zelf organiseren, zoals sponsoravonden, veiling diners, verkoop van spullen die door het Samburu vrouwenproject worden gemaakt, kalenders en dergelijke.

Grotere sponsors bedanken wij met een bronzen beeldje. Marianne Houtkamp heeft een serie beeldjes gemaakt, geïnspireerd op de Samburu. Er is een serie gemaakt van verschillende beeldjes, die ook collector items zijn geworden, zie de website. Inmiddels zijn er enkele uitverkocht, want ze kunnen niet meer bijgemaakt worden.

De Stichting is gelukkig met een aantal grotere sponsors, die jaarlijks substantiële bedragen doneren. Daarnaast is er een flink aantal vaste en wisselende donateurs voor kleinere bedragen. Alle, voornamelijk Nederlandse, donateurs komen direct of indirect via eigen persoonlijke netwerken met een zgn. olievlekwerking, hoewel ook enige vergrijzing optreedt.

Sinds 2006 is de Stichting fiscaal gereguleerd en sinds de invoering daarvan in 2008 ANBI geregistreerd. Deze fiscale status geeft voor donateurs een mogelijke fiscale aftrek en beschermt de Stichting tegen eventuele schenk- en erfbelasting.

Er heeft zich ook een aantal vaste donateurs voor vijf jaar verbonden. Dat is voor hen fiscaal aantrekkelijker en biedt de Stichting betere planningsmogelijkheden. Deze opzet is, sinds het vervallen van de noodzaak om het notarieel vast te leggen eenvoudiger geworden en is ook voor iedereen voorhanden. Helaas dreigt deze regeling te verdwijnen.

De Stichting heeft succesvol een aantal sponsoravonden (diners, presentaties, events, veilingen, enz.) georganiseerd of zich gepresenteerd op door anderen georganiseerde evenementen. Hiermee worden veelal substantiële bedragen opgehaald. Meerdere sponsor/veiling diners brachten tot ruim € 70.000 per keer op.

Enkele trouwe donateurs organiseren ook eigen inzamelingen voor de Stichting, op verjaardagen of andere feestelijkheden en dergelijke. Dit brengt soms ook enkele duizenden euro's per keer op. Een enorme opsteker.

Door de jaren heen fluctueerde het budget jaarlijks tussen € 60.000 en € 200.000, afhankelijk van de omvang nieuwe (bouw)projecten of groot onderhoud. De reguliere exploitatie beliep zo'n € 50.000, maar dit is door de overname van de leraren door Isiolo de laatste paar jaar flink gedaald tot onder de helft daarvan.

Sinds de start van de Stichting is € 819.000 aan donaties ontvangen en € 411.000 via sponsor evenementen. Er is € 287.000 binnengekomen voor beeldjes en overige zaken en € 64.000 van Wilde Ganzen. Verder is de opbrengst van de verkoop van een geschonken gekregen woonhuis en bijbehorende legaten € 458.000 ontvangen. Aan rente is € 52.000 ontvangen en er is per saldo € 9.000 aan negatieve valutaverschillen geboekt, dus in totaal is er € 2.082.000 aan Baten.

In de 26 jaar dat de Stichting operationeel is, is € 1.650.000 uitgegeven, waarvan € 1.551.000 aan nieuwe projecten, operationele kosten en onderhoud, alsmede €70.000 (3.4% van de Baten) aan promotie en fundraising en € 28.000 (1.3% van de Baten) aan overige kosten van de Stichting.

Er is natuurlijk het meeste uitgegeven aan de verschillende nieuwbouwprojecten, zoals hiervoor beschreven: € 720.000. Aan doorlopende exploitatiekosten is in totaal ca. € 686.000 aan uitgegeven en aan onderhoud € 145.000.

Per saldo is er eind 2025 dus een vermogen van € 432.000 liquide beschikbaar, nodig voor de langlopende continuïteit van de Stichting en voor lopende activiteiten en als buffer.

Zie ook de financiële overzichten op de website: watotosamburu.nl/ANBI-dossier

4. Toekomst

De kern van de activiteiten van de Stichting is de Samburu Community School, een lagere (primary)school met het volledige programma van tenminste 9 klassen onder het nieuwe curriculum, twee kleuterklassen en de Simba Clinic, bij elkaar gevestigd op een grote compound, met een adequaat schoonwater systeem, alsmede voldoende lerarenhuisjes met sanitaire voorzieningen, en met diverse aanvullende ondersteunende voorzieningen, als een keuken, lunchroom, toiletten, voedselopslag, voetbalveld, speeltoestellen, en wat nog meer nuttig is.

In 2012 is de officiële overheidsregistratie van de school verkregen, waardoor de eindexamens landelijk erkend zijn. Dit is belangrijk voor de operationele continuïteit van de school, die in het gebied onmisbaar is geworden voor de ontwikkeling van de jongeren. De school en de clinic hebben een centrale functie met positieve uitstralingseffecten voor de omwonende gemeenschap verworven.

Op die basis is er ook een goede samenwerking gegroeid met de lokale overheid in Isiolo, waardoor van die kant nu een voldoende aantal leraren wordt geleverd en ook een bijdrage aan leermiddelen en voedsel, hetgeen ons budget verlicht.

Er wordt gewerkt aan een roadmap voor de komende jaren, met mogelijke plannen voor de toekomst. De continuïteit van de Stichting is voor de komende jaren voldoende verzekerd om langer vooruit te kijken.

Onze -ambitieuze- hoofdpunten daarin:

- samenwerking met het Education Department in Isiolo in het verder ontwikkelen van de school onder het nieuwe curriculum en het leveren en betalen van voldoende studiematerialen en leraren via de TSC. Hiervoor zal voortdurend contact worden onderhouden, via Muchangi en tijdens bezoeken van het bestuur aan de regio.
- blijven ondersteunen van een adequaat voedselprogramma op de school. Waar mogelijk verstrekt de overheid voedsel, maar dit lukt niet altijd; wij vullen sowieso aan. Wel wordt voedsel voortdurend duurder, maar het blijft een zeer belangrijk onderdeel van ons project: voldoende goede voeding is cruciaal voor het leren op school en voor de gezondheid van leerlingen.
- onderhoud op de compound blijven bewaken en waar nodig uitvoeren. Naast acuut noodzakelijke reparaties worden de gebouwen ook periodiek geschilderd en verder nagelopen. Het elektrasysteem wordt gemonitord, voor een goede werking van de stroomvoorzieningen en de elektrische omheining. Het streven is om de infrastructuur van de compound in perfecte staat te houden, zodat er ongestoord geleerd, onderwezen, verbleven en gewoond kan worden. Dit is onze kant van de afspraken met de overheid: wij de hardware (gebouwen), zij de software (het onderwijs).
- de operationele continuïteit en mogelijke verdere ontwikkeling van de Simba Clinic ondersteunen. Het voorzien in voldoende van de benodigde medicijnen en instrumenten en ook uiteraard een goede bush nurse, is noodzakelijk. In samenspraak met het ziekenhuis in Isiolo, waarvoor wij een voorpost vervullen, wordt ook gekeken naar uitbreiding van taken, zoals uitvoering van het landelijke vaccinatieprogramma.
- in samenspraak en afstemming met de lokale gemeenschap en de BoM zo mogelijk verder uitwerken van plannen voor slaapzalen op de compound, om ook leerlingen die wat verder weg wonen te kunnen faciliteren: boarding school. Vanuit de gemeenschap is hier vraag naar, Het vergt de bouw van nieuwe gebouwtjes met verdere voorzieningen. De van toepassing zijnde regelgeving wordt onderzocht en er zijn bouwtekeningen gemaakt. Een belangrijk issue is natuurlijk het toezicht, waartoe de gemeenschap zelf ook om voorstellen wordt gevraagd. En het budget en eventuele eigen bijdragen vanuit de gemeenschap en van derden.
- bevorderen van aandacht voor de veiligheid en het geestelijk welzijn van de leerlingen; betere motivatie, minder drop-out. Hier ligt ook een rol voor de nurse van Simba Clinic, sowieso qua signalering en verder in samenspraak met de hoofdonderwijzer en de BoM.

- de veiligheidssituatie in ons gebied verbeteren in samenwerking met de County Commissioner, verantwoordelijk voor Security.
- aandacht en ondersteuning voor de verslechterde toegankelijkheid van ons gebied, doordat overstromingen onmisbare lokale doorgangen en wegen aangetast hebben. Dit is een toenemend probleem, dat wij blijven aankaarten en oplossingen willen ondersteunen, waar nodig.
- mogelijkheden creëren voor ondersteuning van goede leerlingen om te kunnen doorstuderen. De selectie van de juiste leerlingen is hierin cruciaal, vooral op het punt van de motivatie. Mogelijk kunnen we hierin samenwerken met een organisatie die dit al succesvol heeft opgezet; dit wordt nader bekeken.
- vergroten van de inzet en betrokkenheid van de lokale gemeenschap bij alle activiteiten op de compound. Via een goed functionerende BoM kan door de ouders meer worden gedaan voor schoolse activiteiten. Dit heeft een positief effect op het draagvlak voor educatie en ook op de motivatie van leerlingen.
- samenwerking met andere organisaties die in en om ons gebied opereren. Het is erg interessant om hier verder naar te kijken. Sommige organisaties blijken eigenlijk vlak bij de compound vergelijkbare doelen na te streven. De eerste ervaringen zijn positief, omdat wij veel kunnen leren van hoe anderen met dezelfde problemen of doelen omgaan. Een uitgebreider netwerk van contacten kan op veel fronten helpen. En nieuwe ideeën worden opgedaan.
- onderzoeken of en zo ja welke duurzame economische ontwikkeling in het gebied kan worden opgezet en/of ondersteund. Het nomadische karakter van de lokale gemeenschap neemt af, omdat er onvoldoende ruimte meer voor is. Alternatieve projecten in het gebied, die mogelijk banen voor de gemeenschap opleveren, kan welzijn en veiligheid bevorderen. Zoals vroeger een nabijgelegen lodge veel werk bood, wordt in een nabij project gewerkt aan een zgn. eco-lodge. In samenspraak nader te bezien hoe economische ontwikkeling gestimuleerd kan worden.
- hoe en waar kunnen we aanvullende ondersteunende financiering voor onze projecten verkrijgen. Er zijn veel subsidiepotten voor tal van issues en locaties die mogelijk aangeboord kunnen worden, voor ondersteuning van onze roadmap ideeën.

Al met al: veel ideeën en genoeg te doen. En genoeg om voor te doneren of sponsoren!

Budget

Algemeen

Er is jaarlijks een budget van ongeveer € 35.000 nodig voor de reguliere exploitatie, inclusief normaal onderhoud en exclusief nieuwbouw of groot onderhoud plannen. Met donaties voor beeldjes en rentebaten wordt tenminste zo'n € 10.000 tot € 15.000 per jaar ontvangen. Dat betekent dat ongeveer € 20.000 tot € 25.000 per jaar aan donaties en eventuele andere inkomsten benodigd is om de jaarexploitatie break-even te maken. Gezien de ervaringen en met enkele langer vastgelegde donaties en een flink aantal niet-vastgelegde maar wel jaarlijks terugkerende donaties, wordt verwacht aardig in de buurt van het benodigde bedrag te komen. Uiteraard mits donateurs ons trouw blijven. Voor het dekken van de kosten van nieuwe plannen en eventueel groot onderhoud zal extra inspanning nodig zijn, in de vorm van incidentele grotere en kleinere donaties, te organiseren (fundraising) events, presentaties, netwerkuitbreiding en wat dies meer zij.

De financiële mogelijkheden van de Stichting zijn voor de komende jaren overzichtelijk. Op korte termijn zijn plannen voor de bouw van dormitories en extra teacher huisjes het meest concreet als projecten. Eventuele tekorten kunnen opgevangen worden vanuit het liquide vermogen, maar bij voorkeur wordt per jaar break-even begroot en uitgekomen. Mede door eventuele extra funding, zuinig en gebalanceerd te besteden en voortdurend voorzichtig aan te passen aan wijzigende situaties, om in lange termijn continuïteit de kosten te kunnen blijven dekken.

Het financiële beleid is er op gericht op termijn alle ontvangen baten op verantwoorde wijze weer te besteden aan het doel van de Stichting. Een eventueel liquidatiesaldo zal ooit ook aan de doelstelling van de Stichting besteed worden. Er is geen winstoogmerk.

Operationele kosten school

De continuïteit van het functioneren van de lagere school staat centraal in de realisering van de doelstellingen van de Stichting. Het schoolvoedselproject is succesvol met het op de compound verstrekken van maaltijden aan de leerlingen van de school om daarmee de gezondheid van deze jongeren en het bezoeken van de school te bevorderen. De kleuterklassen zijn op de compound geïntegreerd.
De exploitatiekosten omvatten vooral salarissen medewerkers op de compound, leermiddelen, onderhoud, voedsel voor de leerlingen. Deze kosten zijn de laatste jaren sterk afgenomen doordat de leraren salarissen grotendeels zijn weggevallen. De jaarlijkse reguliere exploitatiekosten belopen zo'n €10.000.

Operationele kosten clinic

Simba Clinic is primair gericht op het bewaken en verbeteren van de gezondheidssituatie van de leerlingen van de school en het personeel op de compound. Daarnaast is de clinic beschikbaar voor de gemeenschap die rond de compound woont. Daartoe wordt curatief, preventief en educatief gewerkt.

De officiële registratie van de Clinic maakt het verkrijgen van medicijnen eenvoudiger en goedkoper, terwijl de functionaliteit ook kan uitbreiden met bijv. gratis vaccinatieprogramma's, als buitenpost van het ziekenhuis in Isiolo.

De kosten van de nurse zijn de grootste post. De overige clinic kosten zijn voor de Stichting beperkt omdat medicijnen deels gratis of goedkoop verkregen worden en soms door diverse lokale of externe donaties, rechtstreeks aan de Clinic, worden gedekt. Kosten van onderhoud, reparatie en vervanging m.b.t. de Clinic lopen mee in de kosten Onderhoud compound. Het jaarbudget voor de Clinic is ongeveer € 6.000.

Onderhoud compound

Het schone water dat met het watersysteem op de compound beschikbaar is, is vooral van belang voor de schoolleerlingen, het verbetert de gezondheidssituatie. Ook voor bouwprojecten (bijv. voor productie van bouwstenen in eigen beheer, cement maken enz.) is een stabiele water situatie onmisbaar. Alle energie wordt opgewekt met zonnepanelen. Het opgepompte bronwater en het opgevangen regenwater worden verantwoord opgeslagen in buffertanks, van waaruit het op aanvraag wordt doorgepompt, via een container met zuiveringsapparatuur, zodat het schoon en veilig op de plek van verbruik komt. Het systeem loopt goed en met nauwelijks menselijke inspanning. Daardoor zijn de jaarlijkse exploitatiekosten beperkt. Wel moeten er geregeld accu's en pompen vervangen worden.

Het onderhoud van de gebouwen omvat veelal reparaties aan ruiten, daken, deuren, vloeren. Op basis van periodieke inspectie wordt dit uitgevoerd in eigen beheer. Zo vindt er ook geregeld schilderwerk en reparatie stucwerk plaats, om de gebouwen in goede staat met een fris uiterlijk te houden. Een basis budget omvat zo'n € 3.000 per jaar. Groter onderhoud wordt afzonderlijk begroot en zo nodig wordt aparte financiering geregeld.

Project Management

Met Muchangi, als manager, zijn vaste afspraken gemaakt, tegen een all-in vaste vergoeding, waardoor er geregeld toezicht op de compound is en klein onderhoud wordt gesignaleerd en uitgevoerd. Dit verloopt geheel naar tevredenheid. Uiteraard zijn de bezoeken aan de compound ook belangrijk voor de communicatie. Bovendien wordt tijdens de heen- of terugreis in Isiolo vaak gesproken met de overheidsvertegenwoordigers in de verschillende segmenten als Educatie, TSC (leraren), Security, Health, County Commissioner, e.d.
De functie van de manager is onmisbaar voor een soepele dagelijkse gang van zaken, vervoer en communicatie. Paul krijgt vergoeding van de reis- en verblijfskosten van zijn maandelijkse bezoek aan Isiolo om de betalingen en andere zaken van de CBO te regelen en voor zijn periodieke compound bezoek als BoM-voorzitter. Ook overige reiskosten vallen hieronder. Het budget beloopt zo'n € 15.000.

Verzekeringspremies

De gebouwen op de compound en hun inventaris en ook het watersysteem, waar nodig, zijn verzekerd tegen brand en diefstal. De premies zijn beperkt zijn en daarom zeer verantwoord, zo'n € 1.000 per jaar.

Overige (baten)/lasten

Deze zijn marginaal. Het bestuur draagt zelf alle eigen kosten, alleen sommige reiskosten worden op declaratie vergoed. De ontwikkeling van een nieuwe modernere website is gaande. Immer stijgende bankkosten zijn helaas onvermijdelijk. Valutaverschillen fluctueren over tijd van lasten naar baten en terug.

Organisatie

Vanaf de oprichting is een aantal mensen, onder inspiratie van de Founders Marianne en Hans Houtkamp, bereid geweest met een bestuursfunctie de kar mee te trekken. Wij zijn allen daarvoor erg dankbaar!

Eind 2016 zijn Marianne en Hans Houtkamp teruggetreden uit het bestuur, maar zij blijven als Founders natuurlijk nauw betrokken bij het wel en wee van de Stichting en zijn altijd inzetbaar, waar nodig.

Het huidige bestuur, zie pagina 2, is sinds mei 2026 in deze samenstelling in functie. Voor de komende jaren zien wij hierin voldoende continuïteit. De overgangen van bestuurders zijn de afgelopen jaren soepel en in goede atmosfeer verlopen; dat is erg verheugend.

Na vele jaren proberen is nu ook een lokaal school/compound bestuur aangesteld. Hiermee kan de lokale vertegenwoordiging, invloed en input op de compound leveren. De toegenomen betrokkenheid van de overheid heeft de inrichting van deze zgn. Board of Management (BoM) gestimuleerd. Elke school in Kenia behoort een BoM te hebben, waarin alle bij de school betrokken geledingen vertegenwoordigd zijn. Bij ons zijn dat Ouders, Overheid en Sponsor, bijgestaan door de hoofdonderwijzer. Wij hebben bedongen dat wij als Sponsor de voorzitter leveren, zijnde eerdere genoemde Paul, die samen met Muchangi ons lokaal vertegenwoordigt. De BoM vergadert een paar keer per jaar en als een vertegenwoordiging van het bestuur van de Stichting ter plaatse is.

Daarnaast is in 2026 een lokale entiteit opgericht, *Simba Waso CBO*, met een eigen lokale bankrekening. Het lokale personeel is in dienst van deze CBO, die de salarissen betaalt, belasting afdraagt en zo meer. Dit wordt door Paul en Muchangi geregeld. De bankrekening wordt, tot het niveau dat maandelijks nodig is, gevuld vanuit rekeningen van Stichting. Het bestuur bestaat vrijwel geheel uit lokale vertegenwoordigers.

Het vermogen van de Stichting is in beheer bij de penningmeester op de betaalrekening bij ING Bank in Nederland met een daaraan gekoppelde spaarrekening. Ook in Kenia wordt sinds 2016 een betaalrekening met gekoppelde depositierekeningen aangehouden bij GT Bank in Nanyuki, waar de saldi in Keniaanse Shillings (KES) zijn.

Het grootste deels van de lasten van de Stichting wordt in Kenia uitgegeven. Met een lokale bankrekening kan eventueel flexibeler met valutakoersverschillen worden omgegaan en aldaar wordt ook aanzienlijk meer rente ontvangen.

Er wordt vrijwel altijd in Keniaanse Shilling of soms in Euro's betaald, rechtstreeks naar bankrekeningen van de Simba Waso CBO, Muchangi, Paul of een aannemer of leverancier. Zij verstrekken de penningmeester vooraf een begroting en periodiek met nota's en kwitanties gedocumenteerde afrekeningen.

De Founders zijn de creatieve inspirators voor het beleid van de Stichting, hebben hun kunst-netwerk ingezet voor donaties. Founder Marianne heeft periodiek de donatie-beeldjes ontworpen, dat nu een serie collector items is geworden. De beeldjes kunnen inmiddels niet meer bijgegoten worden en enkele zijn dus nu uitverkocht. De voorraad beeldjes werd jarenlang bewaard op het atelier van Marianne, nu bij de voorzitter. De voorraad wordt tenminste jaarlijks geteld. De voorraadadministratie en afrekening geschiedt door de penningmeester en de voorraad beheerder. De correspondentie en logistiek met betrekking tot de beeldjes wordt verzorgd door de voorzitter.

Simon voert het secretariaat en postadres, notuleert vergaderingen, onderhoud contact met de nurse in de clinic en begeleid de afwerking van een nieuwe website.

Bas heeft per 1 mei 2026 als penningmeester Nicole Lunenburg opgevolgd, die de financiële administratie in eigen beheer verzorgde, nadat het externe kantoor dat dit jarenlang belangeloos uitvoerde begin 2020 was gestopt.

Mathilde onderhoudt onder meer de website en het mailbestand en ook ontwerpt zij alle communicatie uitingen, zoals de periodieke Nieuwsbrief.

Erik van Toor brengt als bestuurslid ideeën naar de toekomst, onderhoudt contacten in Kenia en richt zich waar mogelijk en nodig op fundraising.

Ingaande 2024 is Nico Lunenburg teruggetreden als technisch adviseur van het bestuur. Een grote aderlating, na 20 jaar trouwe dienst en inmiddels 'op leeftijd', waarin enorm veel kleine en grote projecten tot stand zijn gebracht. Gelukkig is de infrastructuur goed op orde.

Het bestuur vergadert geregeld, meestal formeel een keer per maand. Tussendoor is er telefonisch, email, whatsapp of bilateraal overleg.

De voorzitter is de primaire contactpersoon naar Kenia, veelal met Muchangi, Paul of de hoofdonderwijzer. Dat vindt zeer frequent plaats via email, sms, telefoon, whatsapp e.d. De overige bestuursleden ontvangen daar waar nodig kopie of samenvatting van de communicatie. Veel contacten gaan over de gang van zaken, operationele budgetten, onderhouds- en eventuele nieuwbouw zaken of medische issues m.b.t. de clinic.

Met de vele jaren ervaring is de organisatorische gang van zaken goed uitgekristalliseerd. Omdat de operatie in Nederland door vrijwilligers wordt gevoerd, die geen vergoedingen ontvangen, kan de Stichting 'lean and mean' opereren. Daardoor komt elke euro bijdrage rechtstreeks ten goede van het gebeuren in Kenia.
En daarmee is en wordt een prachtig en heel nuttig project tot stand gebracht en inmiddels ruim 25 jaar in stand gehouden.
De continuïteit op deze wijze vinden wij een speerpunt voor onze activiteiten. En wij ervaren dat onze donateurs en sponsors dat onderkennen en waarderen.

Oktober 2026 – Bestuur Stichting Watoto Samburu

Overige stukken en teksten:
- Website: watotosamburu.nl
- Statuten Stichting Watoto Samburu
- Nieuwsbrieven
- Financiële overzichten

***